

31 lipca 2009

Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

1 sierpnia obchodzimy 65. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. W Kielcach, uroczystości rozpocznie o godz. 15.45 msza święta w Kościele Garnizonowym. Podczas rocznicowych obchodów odbędzie się apel poległych oraz złożenie kwiatów i wieńców przed pomnikiem przy Skwerze Szarych Szeregów. Natomiast w miastach województwa świętokrzyskiego zostaną wywieszone flagi narodowe na urzędach oraz w miejscach publicznych. Punktualnie o godzinie 17.00 na minutę rozlegnie się dźwięk syren.

O godzinie 17.00, przyjętej pod kryptonimem „W” - „Wystąpienie”, 1 sierpnia 1944 roku rozpoczęło się powstanie warszawskie. Decyzję o jego wybuchu wydał gen. Tadeusz Komorowski „Bór”, dowódca Armii Krajowej po naradzie z jego zastępcą gen. Leopoldem Okulickim „Niedźwiadek” oraz gen. Tadeuszem Pełczyńskim „Grzegorz”, szefem sztabu KG AK. Powstaniem dowodził płk Antoni Chruściel „Monter” - komendant Warszawskiego Okręgu AK.

Podchodzące pod Warszawę oddziały radzieckie i możliwość zajęcia przez nie Warszawy stawiały rząd polski w Londynie oraz dowództwo AK przed podjęciem szybkiej decyzji o rozpoczęciu walk i przejęcia administracji w stolicy. Rząd polski zakładał w planie „Burza”, aby w przypadku wkroczenia na ziemie polskie armii radzieckiej, gospodarzami trenów byli już Polacy. Ponadto istniało ogromne napięcie emocjonalne i chęć walki wśród żołnierzy AK. Do walki z prawie 20-tysięcznym garnizonem niemieckim stanęło około 35.000 żołnierzy Armii Krajowej słabo uzbrojonych z zapasami amunicji wystarczającymi na 2-3 dni. Powstańcy walczyli przez 63 dni. Zginęło 10 tys. osób, 7 tys. zaginęło, a 17 tys. dostało się do niewoli. Straty ludności cywilnej były ogromne, zginęło około 150 tys., a setki tysięcy zostało wypędzonych z miasta. Pod koniec wojny 85 procent miasta leżało w gruzach. Powstanie warszawskie, największa bitwa stoczona przez wojsko polskie w czasie II wojny światowej podjęta przez polskie dowództwo armii podziemnej, zakończyło się klęską powstańców, a stało się jedynie symbolem męstwa i determinacji w walce o niepodległość Polaków.

Od początku okupacji niemieckiej przystąpiono do opracowania planu i przeprowadzenia powstania powszechnego. Już konspiracyjna Organizacja Orła Białego zakładała wykorzystanie doświadczeń z powstań w okresie rozbiorowym oraz odzyskania niepodległości u schyłku 1918 roku. Główną zasadą było „przyszłe powstanie narodowe nie może się nie udać”. Ujmowano szczególnie aspekty polityczne i militarne, które znalazły się

w planie akcji „Burza”. Wytyczne do planu wskazywały na trój etapowe osiągnięcie celów poprzez rozwinięcie sił zbrojnych, a następnie: walka bieżąca – „Burza” – powstanie. Przygotowania te zostały rozpoczęte we wszystkich okręgach AK. Okręg Kielecki „Jodła” przystąpił do odtwarzania jednostek 2 DP Leg. AK. W rozkazie nr 1/44 z 17 lipca ujęto zadania do prowadzenia wzmożonych działań walki bieżącej z Niemcami i plan ten miał kryptonim „Deszcz”. W drugim rozkazie z dnia 24 lipca Okręg „Jodła” powracał do koncepcji powstania tzw. POT (Powstańcze Opanowanie Terenu). Pod koniec lipca 1944 r. Komenda Główna AK podjęła decyzję, aby akcją „Burza” objąć również Warszawę. W czasie walk powstańczych 4 sierpnia, dowódca AK Tadeusz Komorowski „Bór” wydał rozkaz o przejściu do akcji „Zemsta”, której celem był marsz odtworzonych jednostek na pomoc walczącej Warszawie. Okręg „Jodła” utworzył Korpus Kielecki AK pod dowództwem płk. Jana Zientarskiego „Mieczysława”. Pod koniec września 1944 r., podczas marszu korpusu do Warszawy, dowództwo Okręgu podjęło decyzję o wstrzymaniu dalszych działań i rozwiązaniu korpusu. Decyzja ta została podjęta na podstawie sytuacji militarnej, jaka zaistniała na zaplanowanej trasie przemarszu korpusu. Duże nasycenie terenu jednostkami niemieckimi, trudny niezalesiony teren, słabe uzbrojenie własnych jednostek mogło doprowadzić do dużych strat. Korpus pozostał w formie szkieletowej, a wiele jednostek dalej prowadziło walki z Niemcami.

W Kielcach uroczystości upamiętniające 65 rocznicę wybuchu powstania warszawskiego rozpoczną się 1 sierpnia br. o godz. 15.45 mszą św. w kościele garnizonowym w Kielcach. Po nabożeństwie uczestnicy uroczystości przejdą przed pomnik przy Skwerze Szarych Szeregów. O godzinie 17 na czas 1 minuty zostaną włączone syreny alarmowe, odbędzie się również apel poległych oraz złożenie kwiatów i wieńców.

Natomiast w miastach województwa świętokrzyskiego zostaną wywieszane flagi narodowe na urzędach oraz w miejscach publicznych, natomiast punktualnie o godzinie 17 – 65 lat po wybuchu powstania warszawskiego – na minutę rozlegnie się dźwięk syren.